

Bruxelles, 18. srpnja 2016.
(OR. en)

11201/16

ONU 85	COHAFA 54
CONUN 140	GENDER 31
COHOM 99	CYBER 86
CFSP/PESC 610	COAFR 216
COPS 237	MAMA 154
CSDP/PSDC 445	COASI 155
CONOP 58	COEST 193
COTER 81	COTRA 17
DEVGEN 165	COLAC 55
CLIMA 88	

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	18. srpnja 2016.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	10761/16
------------------	----------

Predmet:	Prioriteti EU-a u Ujedinjenim narodima i na 71. sjednici Opće skupštine Ujedinjenih naroda (rujan 2016. – rujan 2017.)
----------	--

Za delegacije se u Prilogu nalaze prioriteti EU-a u Ujedinjenim narodima i na 71. sjednici Opće skupštine Ujedinjenih naroda (rujan 2016. – rujan 2017.) koje je Vijeće donijelo na 3482. sastanku održanom 18. srpnja 2016.

**Prioriteti EU-a u Ujedinjenim narodima i na 71. sjednici Opće skupštine Ujedinjenih naroda
(rujan 2016. – rujan 2017.)**

Ujedinjeni narodi danas su više no ikada prije temelj našeg djelovanja u svijetu. Naša predanost načelima i svrsi Povelje Ujedinjenih naroda nimalo nije oslabila. Europska unija i Ujedinjeni narodi već desetljećima udruženim snagama rade na promicanju mira i sigurnosti, razvoja i ljudskih prava.

Proteklih smo godina svjedočili nizu impresivnih postignuća, među ostalim sporazumu o Programu održivog razvoja do 2030. koji će dovesti do velikih promjena, Akcijskom planu iz Adis Abebe s Treće međunarodne konferencije o financiranju razvoja te znatnom potpisivanju pariškog klimatskog sporazuma. U Općoj skupštini i Vijeću sigurnosti UN-a također je postignut sve veći konsenzus o borbi protiv Daiša i drugih terorističkih skupina.

U sljedećoj godini težište će biti na konsolidaciji i provedbi svega što smo ostvarili.

No, i dalje postoje ozbiljni globalni izazovi. Na njih je potrebno odgovoriti na globalnoj razini sa snažnim i učinkovitim Ujedinjenim narodima, spremnima da odgovore na postojeće te se uhvate ukoštac s novim, budućim izazovima. Trebamo reformirati globalne sustave upravljanja te im dati novu snagu. Također trebamo razviti globalne norme i pravila u područjima u kojima još nemamo snažnih globalnih institucija, poput kiberpodručja, energetike i svemira. Za svjetsku migracijsku i izbjegličku krizu bit će potrebna uistinu globalna podjela odgovornosti.

EU se obraća široj obitelji UN-a kako bi se odgovorilo na te izazove. Održavanje mira zahtijevat će dosljedan i združen pristup u svim stupovima, pri čemu je sve veći naglasak na prevenciji. U globalnoj strategiji EU-a posebno je naglašena važnost djelotvornog globalnog sustava upravljanja. Novi glavni tajnik može računati na puno partnerstvo i potporu EU-a u ovoj važnoj godini tranzicije.

Prepoznajući važnost Ujedinjenih naroda koji su okosnica djelotvornog multilateralizma, za vrijeme 71. sjednice Opće skupštine Ujedinjenih naroda Europska unija i njezine države članice¹ usredotočit će se na sljedeće prioritete pod trima glavnim naslovima:

- I. ODRŽAVANJE MIRA*
- II. PRAVEDNIJI I HUMANIJI SVIJET*
- III. TRAJNI PROGRAM ZA PROMJENU*

I. ODRŽAVANJE MIRA

Osiguravanje mira

Sve dugotrajnija i kompleksnija narav sukoba i kriza iziskuje zajednički plan i integrirani odgovor UN-a s težištem na preventivnoj diplomaciji, posredovanju, izgradnji mira, otpornosti, mirovnim operacijama i posebnim političkim misijama, koje se naziva mirovnim operacijama u izvješću neovisnog povjerenstva na visokoj razini o mirovnim operacijama. Moraju se prevladati institucionalne i sektorske podjele radi bliskije i integriranije suradnje. Ključan je sveobuhvatan pristup: prevencija kriza, humanitarna pomoć, stabilizacija, izgradnja mira, održivi razvoj, ublažavanje klimatskih promjena, reforma sigurnosnog sektora te djelovanje na području ljudskih prava trebali bi se međusobno nadopunjavati i osnaživati.

Održavanje mira iziskuje bolju integraciju triju stupova UN-ova djelovanja. U tom kontekstu provedbom Programa održivog razvoja do 2030. pruža se prilika za jačanje povezanosti sigurnosti i razvoja. Upravo to naglašeno je u okviru 16. cilja održivog razvoja u vezi s mirom, pravdom i snažnim institucijama.

¹ U cijelom ovom dokumentu uporabom izraza „EU” ne dovodi se u pitanje imaju li nadležnost „EU”, „EU i njegove države članice” ili isključivo „države članice”.

Mirovne i posebne političke misije UN-a i dalje će biti ključan alat u našim naporima na poticanju stabilnosti. Nastavit ćemo pronalaziti načine njihova osnaživanja, održavanja ili povećavanja sudjelovanja država članica EU-a u mirovnim operacijama i posebnim političkim misijama, te ćemo blisko surađivati s UN-om kako bismo uspostavili mjere kojima se potiču sinergija i uzajamna potpora, čime se jača naše partnerstvo na terenu.

EU je aktivno doprinio prošlogodišnjim procesima preispitivanja u okviru ustroja UN-a za mir i sigurnost. EU pozdravlja konkretne prijedloge koji su izneseni te je spreman igrati vodeću ulogu u pružanju pomoći UN-u u provedbi tih preporuka. Naglasak se sada mora staviti na usklađenost i sinergiju, pri čemu se učinkovito i djelotvorno primjenjuje čitav spektar odgovora na krize. Dosad je nezabilježeno da je toliki broj ključnih UN-ovih preispitivanja/izvješća jednoglasan u svom pozivu da se učini više kako bi se spriječile krize i pronašla politička rješenja. Nužno je pojačati preventivnu diplomaciju i napore u posredovanju. UN-ov Savez civilizacija trebao bi igrati ulogu u tom kontekstu.

Bolni primjeri iz nedavne prošlosti pokazali su do čega može dovesti pasivnost Vijeća sigurnosti. Države članice EU-a podsjećaju na svoju potporu kodeksu ponašanja Skupine za odgovornost, usklađenost i transparentnost (ACT) te na preuzetu obvezu u vezi s potrebom da se poduzmu pravodobne i odlučne mjere za okončanje genocida, zločinâ protiv čovječnosti ili ratnih zločina odnosno mjere za sprječavanje takvih zločina. EU će nastaviti podupirati provedbu načela odgovornosti za zaštitu.

Zajedno s partnerima istomišljenicima EU će raditi na uklanjanju svih oblika nasilja protiv žena i djevojčica, kao i muškaraca i dječaka, među ostalim seksualnog nasilja u sukobima, te na tome da se stane na kraj nekažnjavanju počinitelja. Prioritet je potpuna provedba svih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a o ženama, miru i sigurnosti, kojima se poziva na aktivnu uključenost žena u sprječavanje i rješavanje sukobâ te o ulozi žena u suzbijanju nasilnog ekstremizma.

EU poziva na neprekidno i dosljedno ulaganje napora u ostvarivanje pristupa na razini cijelog UN-a za hvatanje ukoštac sa seksualnim nasiljem i okončanje seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja koje počinje pripadnici mirovnih snaga. Počinitelji takvih zločina moraju odgovarati za svoje postupke. Pravda mora biti zadovoljena na način dostupan žrtvama. Moramo zajedničkim snagama povećati napore u sprječavanju seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja, pravodobnoj provedbi istraga i poduzimanju disciplinskih mjera te osiguravanju pristupačnih mehanizama za prijavljivanje i podrške za žrtve. Mjere koje je poduzeo glavni tajnik, među ostalim imenovanje posebnog koordinatora, kao i rezolucije koje su donijeli Vijeće sigurnosti i Opća skupština koraci su u pravom smjeru.

Borba protiv terorizma, uključujući sprječavanje nasilnog ekstremizma

UN igra ključnu ulogu u **borbi protiv terorizma, uključujući sprječavanje nasilnog ekstremizma**. Globalna strategija UN-a za borbu protiv terorizma sadrži potpuni paket mjera koji se mora provesti u cijelosti. Ove godine obilježava se 10. godišnjica strategije UN-a za borbu protiv terorizma. To je prilika za detaljnije preispitivanje strategije UN-a za borbu protiv terorizma, pri čemu bi se u obzir uzele najnovije rasprave o sprječavanju nasilnog ekstremizma u svjetlu Akcijskog plana glavnog tajnika za sprječavanje nasilnog ekstremizma.

EU će se u međuvremenu nastaviti interno baviti borbom protiv terorizma i sprječavanjem nasilnog ekstremizma s pomoću povezanog zakonodavnog rada i mehanizama suradnje. Također ćemo nastaviti raditi na borbi protiv terorizma i sprječavanju nasilnog ekstremizma u okviru naše opsežne bilateralne suradnje, posebno na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi, Sahelu, Rogu Afrike, Turskoj i na zapadnom Balkanu. EU će osim toga i dalje aktivno sudjelovati u okviru Globalnog foruma za borbu protiv terorizma radi dodatnog promicanja UN-ovih standarda i politike u tom području.

Daiš i ostale terorističke skupine predstavljaju prijetnju međunarodnoj zajednici te posebno stabilnosti Bliskog istoka i sjeverne Afrike. Borba protiv skupine Daiš i drugih terorističkih skupina mora se provoditi usporedo s pronalaženjem trajnih političkih rješenja u dotičnim regijama. EU podupire aktivnu ulogu UN-a u olakšavanju takvih političkih rješenja te u poduzimanju sustavnih preventivnih mjera za rješavanje temeljnih uzroka.

U tom kontekstu EU ponovno ističe svoju snažnu potporu rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, posebno rezolucijama 2170, 2178 i 2253, te poziva sve zemlje da poduzmu potrebne mjere za osiguranje njihove brze provedbe uz potpuno poštovanje ljudskih prava i vladavine prava, kako bi se prije svega suočilo s pojavom stranih terorističkih boraca i suzbilo financiranje terorizma.

Odgovaranje na regionalne izazove

Previše je ljudi koji u vlastitoj zemlji nemaju mir i sigurnost. Mnoga kritična stanja u zemljama zahtijevaju odlučno i dosljedno međunarodno djelovanje, među ostalim u sljedećim zemljama i regijama.

EU ponavlja da u potpunosti podržava napore pod vodstvom UN-a, ponajprije posebnog izaslanika za **Siriju**, u olakšavanju političke tranzicije. Samo će politički proces pod vodstvom Sirije koji vodi do mirne i uključive tranzicije, na temelju načela Priopćenja iz Ženeve od 30. lipnja 2012. i relevantnih RVSUN-â, vratiti Siriji stabilnost, omogućiti mir i pomirenje te stvoriti potrebno okruženje za učinkovite napore u borbi protiv terorizma i istodobno održati suverenitet, neovisnost, jedinstvo i teritorijalnu cjelovitost sirijske države.

EU ustraje na tome da je potrebno da svi članovi Međunarodne skupine za potporu Siriji učine sve u svojoj moći za brzo jačanje provedbe i nadzora prekida neprijateljstava, osiguravanje pristupa humanitarnoj pomoći diljem zemlje te ostvarivanje napretka u vezi s pitanjem pritvorenika. Potrebni su ozbiljni pregovori kako bi se postigla istinska politička tranzicija koja bi obuhvaćala široko, uključivo, nesektaško, prijelazno upravljačko tijelo s punim izvršnim ovlastima.

EU je i dalje ujedinjen u svojoj predanosti ostvarenju dvodržavnog rješenja u **bliskoistočnom mirovnom procesu**. Na tome ćemo raditi zajedno s Ujedinjenim narodima i Vijećem sigurnosti UN-a. Od sukobljenih strana tražit će se da izbjegavaju radnje kojima bi mogle dodatno podizati napetosti te da se umjesto toga bave temeljnim uzrocima sukoba.

EU će raditi na osiguravanju usklađenosti među raznim inicijativama za obnovu bliskoistočnog mirovnog procesa. U tom kontekstu EU je odlučan, zajedno s drugim međunarodnim i regionalnim partnerima, pružiti konkretan i znatan doprinos globalnom skupu poticaja za stranke da ostvare mir, s ciljem održavanja međunarodne konferencije koje je planirano do kraja godine. EU će nastaviti igrati aktivnu ulogu putem posebnog predstavnika EU-a za bliskoistočni mirovni proces i bliskoistočnog kvarteta („kvartet”). Davat će preporuke o znatnim transformativnim koracima koje treba poduzeti na terenu, u skladu s prethodnim sporazumima, kako bi se uspostavio politički obzor. Regionalna dimenzija, koja je ključan element za sveobuhvatni mir, i dalje je ključna, s obzirom da bi arapska mirovna inicijativa mogla dati zamah bliskoistočnom mirovnom procesu te ga potaknuti.

EU će u **Libiji** nastaviti pružati znatnu potporu vladi nacionalnog jedinstva i libijskom narodu u ključnim područjima, među ostalim vladavini prava, ekonomskoj suradnji i reformi sigurnosnog sektora, na zahtjev libijskih vlasti i u skladu s njihovim prioritetima, uz punu koordinaciju s Misijom potpore Ujedinjenih naroda u Libiji (UNSMIL) te pružanjem podrške toj misiji. Vijeće sigurnosti igrat će važnu ulogu u Libiji u pogledu sankcija UN-a i mogućeg odobrenja za posebne inicijative ZSOP-a EU-a.

EU će na **Sredozemlju** nastaviti pružati potporu regionalnoj suradnji i integraciji u postojećim okvirima.

EU će nastaviti pružati potporu međunarodnim naporima, ponajprije procesu iz Minska, s ciljem pronalaska trajnog političkog i mirnog rješenja krize u **Ukrajini** na temelju poštovanja teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Ukrajine, kao i strogog pridržavanja međunarodnih standarda. U tom će kontekstu EU nastaviti pozivati na provedbu sporazumâ iz Minska, koji su odobreni Rezolucijom VSUN-a 2202 (2015), te provoditi svoju politiku nepriznavanja nezakonitog ruskog pripojenja Krima i Sevastopolja, u skladu s Rezolucijom Opće skupštine UN-a 68/262.

EU je čvrsto predan dugoročnoj reformi i stabilnosti u **Afganistanu**. Sljedeća ministarska konferencija o Afganistanu u Bruxellesu u listopadu 2016., čiji su domaćini EU i afganistanska vlada bit će važna prilika za ponovno potvrđivanje obveza koje je Afganistan preuzeo za daljnje provođenje reformi i napredak te kako bi se međunarodnoj zajednici omogućilo da pokaže trajnu političku i financijsku potporu miru, izgradnji države i održivom razvoju u Afganistanu, među ostalim borbi protiv narkotika. EU ponovno ističe da u potpunosti podržava kontinuiranu važnu ulogu misije za pomoć Ujedinjenih naroda u Afganistanu (UNAMA) i svih agencija UN-a u pružanju potpore afganistanskom narodu. Nastavit ćemo podupirati sve međunarodne napore čiji je cilj stvaranje okruženja pogodnog za održiv mirovni proces u Afganistanu i podržavati neophodnu predanost UNAMA-e promicanju ljudskih prava i zaštiti civila u oružanom sukobu.

Afričke nacije radile su na uspostavljanju i razvoju sposobnosti vlastitih timova za odgovor na ta stanja na regionalnoj i podregionalnoj razini, u okviru ustroja za mir i sigurnost u Africi. Izazovi su znatni i ne može ih se riješiti bez podrške, među ostalim financijske, međunarodnih partnera poput UN-a i EU-a. Dobra suradnja i komplementarnost između te dvije organizacije očigledna je, primjerice, u Maliju i Srednjoafričkoj Republici, u obliku sve većeg angažmana europskih zemalja koje oružanim snagama doprinose operacijama UN-a i usporednim pokretanjem operacija ZSOP-a, čime se pruža potpora afričkim naporima u ponovnoj uspostavi mirnog okruženja u tim zemljama.

EU želi razviti strukturirani okvir za osnaživanje trilateralne suradnje u Africi, na temelju razmjene iskustava na terenu i čestih kontakata na političkoj i tehničkoj razini, koji već postoje između UN-a, Afričke unije i EU-a. EU želi i pružiti potporu većoj sposobnosti afričkih zemalja i regionalnih organizacija da rasporede vlastite resurse u izvanrednim situacijama. Afričkim oružanim snagama na raspolaganje ćemo staviti opremu i osposobljavanje kako bi ih se moglo upotrijebiti za održavanje i osiguravanje mira diljem afričkog kontinenta.

Razoružanje i neširenje oružja

Širenje oružja za masovno uništenje i sustava njegove isporuke prijetnja su globalnoj sigurnosti. Zbog rizika da oružje za masovno uništenje dospije u ruke nedržavnih aktera i terorističkih skupina ključna je potpora naporima UN-a u sprječavanju nedržavnih aktera i terorističkih skupina da razvijaju, kupuju, izrađuju, posjeduju i prevoze takvo oružje te sustave za njegovu isporuku. EU će raditi na boljoj provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1540 te će aktivno doprinositi njezinu sveobuhvatnom preispitivanju koje se mora dovršiti u 2016.

EU će promicati važnost potpune provedbe Konvencije o kemijskom oružju, njezinu univerzalizaciju te raditi na okončanju neprihvatljive uporabe kemijskog oružja na Bliskom istoku. EU će promicati potpunu provedbu Konvencije o biološkom i toksičnom oružju, njezinu univerzalizaciju i nacionalnu provedbu te stajališta EU-a u tom pogledu, također s obzirom na Osmu revizijsku konferenciju te Konvencije u 2016.

EU će nastaviti promicati univerzalizaciju i provedbu Ugovora o neširenju nuklearnog oružja (NPT) koji je temelj globalnog sustava za neširenje nuklearnog oružja, nužna osnova za nastojanja u ostvarivanju nuklearnog razoružanja u skladu s člankom VI. NPT-a te važan čimbenik u daljnjem razvoju primjena nuklearne energije za miroljubivu uporabu. Nadalje, EU smatra da je Ugovor o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa od ključne važnosti za nuklearno razoružanje i neširenje oružja te je njegovo stupanje na snagu i dalje glavni prioritet Europske unije.

Trebali bismo uložiti sve napore u vraćanje Konferencije o razoružanju i UN-ove komisije za razoružanje na pravi put te, u tom kontekstu, ostati otvoreni za sve nove inicijative za koje je nužan konsenzus. Hitno započinjanje i rani dovršetak pregovora u okviru Konferencije o razoružanju o Ugovoru o zabrani proizvodnje fisibilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave na temelju dokumenta CD/1299 i mandata koji je u njemu naveden i dalje je jasan prioritet Europske unije.

EU promiče univerzalizaciju i potpunu primjenu Ugovora o trgovini oružjem te će pružiti potporu provedbi ishoda Konferencije država stranaka. EU će također pružiti potporu UN-ovim instrumentima namijenjenima sprječavanju, suzbijanju i iskorjenjivanju nezakonite trgovine malim i lakim oružjem i njegovim streljivom te njihova preusmjeravanja.

EU naglašava ulogu žena u svim raspravama i odlukama u vezi s razoružanjem.

II. PRAVEDNIJI I HUMANIJI SVIJET

Migracije i svjetski tokovi stanovništva

Rješavanje najveće svjetske krize raseljavanja od Drugog svjetskog rata i sve većih **migracijskih i izbjegličkih tokova** iziskivat će dosljedne i koordinirane napore cjelokupne međunarodne zajednice.

EU će na temelju okvirâ koje su odredili Ujedinjeni narodi, među ostalim Programa održivog razvoja do 2030. i predstojećeg sastanka na vrhu UN-a o suočavanju s masovnim kretanjima izbjeglica i migranata, raditi na uspostavljanju globalnog i učinkovitog okvira suradnje. Trebao bi se temeljiti na podijeljenim odgovornostima, te imati sposobnost suočavanja s migracijskim izazovima i izazovima raseljavanja diljem svijeta, što je naglašeno obnovljenom predanošću međunarodnom humanitarnom pravu.

EU će promicati pristupe usmjerene na razvoj, prepoznajući pozitivan učinak planiranih i dobro vođenih migracijskih politika i za zemlje podrijetla i tranzita te za zemlje domaćine. Međunarodna zajednica trebala bi pomoći zajednicama i vladama domaćinima da povećaju otpornost i društveno-gospodarsku integraciju prisilno raseljenih ljudi te uspostave i provedu politike pogodne za samodostatnost na nacionalnoj razini.

Radit ćemo sa svim partnerima UN-a na povećanju međunarodnih napora u hvatanju ukoštac s višedimenzionalnim temeljnim uzrocima trenutačne izbjegličke krize i krize nezakonitih migracija te širim prisilnim raseljavanjem, krijumčarenjem migranata i trgovanjem ljudima, kako bismo odgovorili na posebne izazove s kojima su suočene žene i djeca u migracijskim procesima; zaštita žrtava i spašavanje života trebali bi biti najvažniji prioriteti čitave međunarodne zajednice. Osim toga, potrebni su veći napori za poboljšanje kanala za zakonite migracije i osiguravanje ponovnog prihvata pojedinaca koji ne ispunjavaju uvjete za azil u skladu s međunarodnim pravom.

Trebali bismo pojačati vezu između humanitarne i razvojne pomoći kako bismo odgovorili na migracijsku i izbjegličku krizu te krizu raseljavanja, uz istodobno povećanje mreže donatora, dodatno prikupljanje doprinosa iz privatnog sektora te preuzimanje obveze učinkovitije uporabe dostupnih resursa.

Ljudska prava i međunarodno pravo

Na temelju bliskog partnerstva EU-a i UN-a o **ljudskim pravima** EU će poticati promicanje i zaštitu ljudskih prava diljem svijeta. Želimo nastaviti razvijati međuregionalne saveze radi postizanja napretka u vezi s našim tematskim prioritetima u području ljudskih prava te se posvetiti stanjima u zemljama koje zahtijevaju pozornost UN-a. EU će tražiti prilike za promicanje Međunarodnog pakta o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima i Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima u prosincu 2016., prilikom njihove 50. obljetnice.

I dalje će nam prioritet biti ključna uloga organizacija civilnog društva i branitelja ljudskih prava, među ostalim obrana prostora za djelovanje civilnog društva i promicanje sudjelovanja NVO-a u radu Ujedinjenih naroda, te raspravljanje o mogućim potrebnim mjerama za omogućavanje sudjelovanja predstavnika i institucija autohtonog stanovništva na sastancima tijela Ujedinjenih naroda nadležnih za pitanja koja ih se tiču. EU će također nastaviti obraćati posebnu pozornost svim rodnim pitanjima, među ostalim poboljšanju ženskih prava, jačanju položaja žena i rodnoj ravnopravnosti. EU ostaje predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava te potpunoj i djelotvornoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje, programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (ICPD) i ishoda njihovih revizijskih konferencija te u tom kontekstu ostaje predan spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima. EU će raditi na promicanju i zaštiti prava djeteta u svijetu. EU će promicati načela ravnopravnosti i nediskriminacije, čvrsto se protiveći diskriminaciji na bilo kojoj osnovi, uključujući diskriminaciju na temelju spolne orijentacije i rodnog identiteta.

U kontekstu povećanog izazova za svjetsku pravnu stečevinu u području ljudskih prava na nedavnim sjednicama Vijeća za ljudska prava i Trećeg odbora Opće skupštine UN-a, EU je odlučan da bude sve budniji i proaktivniji u održavanju ključnih pitanja ljudskih prava u središtu pozornosti, obrani univerzalnosti, nedjeljivosti i međuovisnosti svih ljudskih prava, te očuvanju neovisnosti Ureda visokog povjerenika za ljudska prava UN-a, posebnih postupaka za ljudska prava, kao i tijela koja nadziru provedbu ugovora.

EU će nastaviti raditi na osiguravanju rješenja migracijske i izbjegličke krize kojima se poštuju ljudska prava. EU će također nastaviti promicati integraciju ljudskih prava u cjelokupan rad UN-a te spremnost na odgovor i djelotvornost UN-ova sustava u jeku ozbiljnih kriza ljudskih prava (uključujući inicijativu „Ljudska prava u prvom redu”).

Posebnu pažnju trebalo bi posvetiti međunarodnoj zaštiti izbjeglica, načelu zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja te pravu na azil, ali i rješavanju posebnih potreba migranata u ranjivim situacijama koji ne ispunjavaju uvjete za status izbjeglica. EU će raditi na očuvanju i jačanju provedbe međunarodnog prava u tom području, među ostalim poticanjem svih zemalja da potpišu i ratificiraju Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. i njezin Protokol iz 1967. te poticanjem razvoja postojećeg neobvezujućeg prava i regionalnih mehanizama.

EU promiče vladavinu prava na nacionalnoj i međunarodnoj razini, međunarodno kazneno pravosuđe, posebno Međunarodni kazneni sud, pristup pravosuđu, odgovorne i transparentne institucije, uključivo i participativno donošenje odluka, društva bez korupcije.

Jačanje humanitarnog prostora

Humanitarno djelovanje već nekoliko godina suočeno je s ozbiljnim izazovima. Obilježja nedavnih sukoba jesu dulje trajanje, brutalnost i očito nepoštivanje normi, među ostalim međunarodnog humanitarnog prava, dosad neviđena razina patnje i prisilno raseljavanje unutar granica ili preko međunarodnih granica, kao i porast u hotimičnim napadima na civilnu infrastrukturu, humanitarne radnike te ograničenja pristupa humanitarnoj pomoći. Klimatske promjene i sve veća gospodarska nejednakost također su doprinijeli većoj ranjivosti određenih skupina, što je ljude nagnalo u izbjeglištvo.

Sustav međunarodne pomoći mora se dodatno prilagoditi kako bi se mogao nositi s razmjerom i naravi trenutačnih izazova. Odgovor mora postati učinkovitiji te se njime trebaju pojednostaviti radne metode i donatorske zajednice i humanitarnih aktera. Moramo osigurati sinergiju i usklađenost između humanitarne pomoći i razvojne suradnje, stabilizacije i sprječavanja sukoba počevši od faze koja prethodi krizi pa nadalje, kako bi bolje predviđali krize te se za njih pripremili i na njih odgovorili, s ciljem okončanja humanitarnih potreba te kako bi se razvila otpornost. Postoji i potreba za dodatnim povezivanjem s postojećim lokalnim kapacitetima i njihovim jačanjem te za ponovnim promišljanjem o našim pristupima kako bismo kratkoročno i dugoročno bolje i održivije zadovoljili potrebe dotičnog stanovništva. Unatoč dosad neviđenom porastu u humanitarnom financiranju potrebe su još brže rastle te je potrebno uhvatiti se ukoštac sa sve većom razlikom između njih.

Prvi svjetski humanitarni sastanak na vrhu održan je u svibnju 2016. radi rješavanja tog stanja i odgovaranja na neke od izazova. EU odlučno ponovno ističe svoju trajnu kolektivnu i pojedinačnu predanost načelnom i djelotvornom humanitarnom djelovanju, među ostalim odobravanjem temeljnih odgovornosti iz izvještaja glavnog tajnika „Jedno čovječanstvo, zajednička odgovornost” te iz priloženog teksta „Program za čovječanstvo”. EU je i dalje predan suočavanju s rodno uvjetovanim nasiljem u kriznim situacijama te njegovu sprječavanju. Svjetska zajednica mora preuzeti svoju dijeljenu odgovornost za spašavanje života, ublažavanje patnje i očuvanje ljudskog dostojanstva.

Snažnim UN-ovim vodstvom trebalo bi osigurati uključivo, transparentno i djelotvorno naknadno praćenje, među ostalim putem postojećih međuvladinih procesa Gospodarskog i socijalnog vijeća (ECOSOC) i Opće skupštine UN-a na 71. sjednici, ali i putem izvršnih odbora agencija i drugim dostupnim sredstvima, kako bi se ispunile obveze preuzete na sastanku na vrhu.

EU će nastaviti podupirati čelnu ulogu UN-a u koordinaciji i isporuci međunarodne humanitarne pomoći, kao i zagovarati poštovanje humanitarnih načela, međunarodnog humanitarnog prava, prava koje se odnosi na ljudska prava i prava o izbjeglicama.

III. TRAJNI PROGRAM ZA PROMJENU

Postizanje dogovora o Programu održivog razvoja do 2030., Akcijskom planu iz Adis Abebe i pariškom klimatskom sporazumu bila je prilika za oblikovanje naše budućnosti koja se pruža jednom u generaciji. Odlučno djelovanje mora uslijediti nakon prošlogodišnjih napora. Trenutačno je nedostatna integracija među strategijama o klimatskim promjenama, održivom razvoju, humanitarnoj pomoći i pitanjima izgradnje mira. Voljni smo multilateralno surađivati da to promijenimo i raditi na uspostavi sveobuhvatnog svjetskog programa.

Program održivog razvoja do 2030.

Univerzalni, integrirani i nedjeljivi **Program održivog razvoja do 2030.**, uključujući Akcijski plan iz Adis Abebe, zajednička je referentna točka ne samo za sve države članice UN-a, već i za druge dionike, od civilnog društva do poduzeća. Njime će se usmjeravati mjere za održivi razvoj tijekom sljedećih 15 godina za ljude, planet, blagostanje, mir te u partnerstvu. Nemamo izbora osim da se potrudimo da Program održivog razvoja do 2030. bude uspješan i unutar EU-a i izvan njega. Sporazumi sada moraju dovesti do stvarnih promjena u životima ljudi i pritom nitko ne smije biti izostavljen.

Potreban nam je holistički, integriran i sveobuhvatan pristup svih aktera, u svim sektorima te na svim razinama da bi se održala univerzalna, nedjeljiva i integrirana narav Programa održivog razvoja do 2030. Nadzor provedbe Programa održivog razvoja do 2030. bit će ključan za uspjeh. EU će nastaviti pružati podršku razvoju usklađenog, učinkovitog i uključivog procesa praćenja i preispitivanja u UN-u.

Čimbenike i temeljne uzroke nezakonitih migracija, prisilnog raseljavanja i drugih oblika riskantnih migracija trebalo bi rješavati sustavnim, sveobuhvatnim i dugoročnim pristupom, s ciljem rane i djelotvorne provedbe.

Treća Konferencija Ujedinjenih naroda o stanovanju i održivom gradskom razvoju (Habitat III) koja će se održati u Quitou u listopadu 2016. bit će među prvim UN-ovim konferencijama koje će se održati nakon usvajanja Programa održivog razvoja do 2030. i konferencije COP21. Konferencija Habitat III pruža jedinstvenu priliku za usvajanje globalnog Novog programa za gradove kojim se potiču snažan odnos i sinergija između urbanizacije, održivog razvoja i klimatskih promjena.

Klimatske promjene

Klimatske promjene jedno su od najkompleksnijih i najhitnijih pitanja unutarnje i vanjske politike s kojim smo trenutačno suočeni. Njihov potencijalno destabilizirajući utjecaj, među ostalim na migracije, sigurnost opskrbe hranom, pouzdan pristup resursima, vodi i energiji, širenje zaraznih bolesti te socijalnu i gospodarsku nestabilnost, čini ih uzrokom porasta prijetnji kojim se pojačavaju stanja sukoba.

Pariški sporazum iz 2015. temelj je svjetskog sustava upravljanja klimatskim promjenama koji se razvija. To je ambiciozan, uravnotežen, ujednačen i pravno obvezujući sporazum. Poželjna je rana ratifikacija i stupanje na snagu, s obzirom da bi se na taj način svim zemljama i dionicima pružila pravna sigurnost da će se brzo početi s primjenom tog sporazuma. Za održavanje pozitivnog zamaha iz Pariza bit će potrebna trajna politička i diplomatska mobilizacija na svjetskoj razini, uključujući nedržavne aktere poput poduzeća i lokalnih vlasti koji imaju sve veću ulogu u povećanju djelotvornosti multilateralnog djelovanja.

I dalje ćemo biti proaktivni u međunarodnim klimatskim pregovorima pod okriljem Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime kako bismo osigurali da se ambicija sadržana u sporazumu pretoči u sve aspekte njegove provedbe, kao što su detaljne odredbe o transparentnosti i odgovornosti, mehanizmi održivog razvoja te tehnološki mehanizmi.

EU je predan povećanju mobilizacije sredstava za borbu protiv klimatskih promjena u kontekstu svrhovitih aktivnosti ublažavanja klimatskih promjena kako bi dali svoj udio u ispunjavanju cilja razvijenih zemalja da zajednički mobiliziraju 100 milijardi USD godišnje do 2020. iz različitih izvora.

Slično tome EU namjerava nastaviti s vodstvom u poticanju multilateralne klimatske politike promicanjem ambicioznih ishoda u kontekstu pregovora u Međunarodnoj organizaciji civilnog zrakoplovstva (ICAO) i Međunarodnoj pomorskoj organizaciji u vezi s rješavanjem pitanja emisija stakleničkih plinova, kao i pod okriljem pregovorâ o Montrealskom protokolu.

Reforma UN-a i povećana učinkovitost

Za djelotvoran multilateralizam potrebno je da su u njegovoj srži **djelotvorni Ujedinjeni narodi**.

Provedbom Programa za održivi razvoj do 2030., zajedno s rezultatima UN-ovih preispitivanjâ mirovnih operacija, ustroja za izgradnju mira te rezolucijâ o ženama, miru i sigurnosti, pruža se jedinstvena prilika za institucionalnu promjenu i bolju suradnju među različitim stupovima UN-a. Budući da na dužnost stupa novi glavni tajnik, pravo je vrijeme za poduzimanje sveobuhvatne reforme UN-a s novim strateškim programom za sljedećih 15 godina.

Zbog integrirane naravi Programa održivog razvoja do 2030. nužno je da njegovu provedbu podupre UN koji povećava svoje napore za pružanje integrirane i koordinirane podrške politikama (prije svega putem razvojnog sustava UN-a). Potreban nam je razvojni sustav UN-a koji radi na integriraniji način, pri čemu ojačani rad među agencijama, timovi za zajedničku politiku, zajednička izrada programa i zajednička provedba programa zajedno ostvaruju rezultate „kao jedan”. Novo četverogodišnje sveobuhvatno preispitivanje politika u tom će pogledu biti ključno te bi trebalo tražiti provođenje opsežne reforme.

Trebalo bi stremiti i učinkovitijem funkcioniranju odborâ Opće skupštine UN-a, kao i drugih tijela UN-a. Svi imamo kolektivnu ulogu u povećanju učinkovitosti, djelotvornosti, transparentnosti, odgovornosti i reprezentativnosti cjelokupnog UN-ova sustava, uključujući Vijeće sigurnosti.

Tim reformama morat će se odgovoriti na nove izazove i prilike tijekom određivanja drukčijeg rasporeda prioriteta unutar sustava.

EU pozdravlja sve prijedloge kako bi se zajamčilo da UN služi svrsi te da može pružiti fleksibilna, djelotvorna i učinkovita rješenja za goruća pitanja našeg vremena.

Prioritet novog glavnog tajnika trebalo bi biti što ranije hvatanje ukoštac s tim pitanjima. On bi trebao imati viziju promicanja uloge UN-a u skladu s vrijednostima i načelima Povelje UN-a, kojoj je EU i dalje duboko predan. Glavni tajnik trebao bi zadovoljavati najviše standarde kompetencije, poštenja, djelotvornosti i učinkovitosti.
